

Подальші дослідження представленої теми можуть стосуватися різних аспектів впливу цифрової чат-комунікації на мовленнєву культуру українського користувача, з урахуванням мовно-культурного відродження на фоні сучасних українських реалій.

Література

1. Гаврелюк О., Гаврилук О., Гнатюк А. Взаємовплив соціальних мереж і масової культури: роль і значення алгоритмів *Питання культурології*. 2023. № 42. С. 90–101. <https://doi.org/10.31866/2410-1311.42.2023.293710> (дата звернення: 02.11.2025).

2. Книш Т. В., Близнюк Л. М., Козак А. В. Вплив мовленнєвого спілкування в інтернеті на мовно-культурні аспекти сучасного суспільства *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика*. 2024. Т. 35 (74), № 1, ч. 1. С. 20–26. URL: https://www.philol.vernadskyjournals.in.ua/journals/2024/1_2024/part_1/6.pdf (дата звернення: 02.11.2025).

3. Multipost Digital. Соціальні мережі та трансформація мовлення: емодзі, GIF та хештеги *Multipost Digital*. URL: <https://www.multipostdigital.com/blog/nm8i0livjbx4rm4th30bpkz3rpi8in> (дата звернення: 02.11.2025)

DOI <https://doi.org/10.32837/11300.31021>

Масліч Анатолій

Військова академія (м.Одеса)

УСВІДОМЛЕНЕ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ КУРСАНТАМИ ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Сучасний етап розвитку вищої освіти позначений активним впровадженням технологій штучного інтелекту (ШІ) у різні галузі знань, зокрема у процес вивчення іноземних мов. Науковці відзначають, що

використання ІІІ відкриває широкі можливості для персоналізації навчання, індивідуального супроводу та автоматизованого оцінювання результатів [1, с. 1]. Разом із тим дослідники наголошують на необхідності етичного, усвідомленого підходу до застосування ІІІ у навчанні, адже надмірна технологізація може призводити до втрати самостійності мислення [2].

Об'єктом дослідження є процес формування іншомовної компетентності курсантів у вищих військових навчальних закладах (ВВНЗ). Предметом дослідження виступають особливості використання технологій штучного інтелекту у процесі вивчення іноземної мови. Метою дослідження є обґрунтування необхідності усвідомленого застосування ІІІ як менторського інструмента розвитку мовленнєвої компетентності курсантів. Для досягнення мети визначено такі завдання: проаналізувати стан використання ІІІ у вивченні іноземних мов; виявити ризики неусвідомленого застосування ІІІ курсантами; визначити педагогічні умови ефективної інтеграції технологій штучного інтелекту у мовленнєву підготовку.

Практика викладання іноземної мови у ВВНЗ свідчить, що курсанти активно застосовують інструменти ІІІ, однак, у більшості випадків, це використання є неусвідомленим. ІІІ не сприяє розвитку компетенцій, а лише виконує завдання замість здобувача освіти, що створює ілюзію успішності [3]. Під час виконання письмових робіт спостерігається невідповідність між реальним рівнем підготовки курсанта та якістю створеного тексту, що свідчить про високу ймовірність використання ІІІ. Під час читання текстів курсанти часто користуються автоматичними перекладачами, що позбавляє їх потреби запам'ятовувати лексичний матеріал. Аудіювання виявляє справжній рівень знань: якщо курсант не розуміє автентичного мовлення, це свідчить про поверхневе засвоєння [2]. Говоріння є вершиною мовленнєвої діяльності. Часто курсанти відтворюють готові фрази без розуміння контексту, імітуючи комунікацію [4]. Однією з ключових проблем є зміщення мотивації з пізнавальної на оцінювальну, що суперечить принципам академічної

доброчесності [2]. Ефективне використання ІІІ можливе лише за умови розвитку персональної компетентності роботи з технологіями [3; 4].

Таким чином, ефективне використання ІІІ у вивченні іноземних мов можливе лише за умови його усвідомленого, етичного та цілеспрямованого застосування. ІІІ має бути інструментом розвитку, а не заміною мислення. Людина повинна залишатися активним суб'єктом навчання, формуючи власні знання та досвід. Перспективи подальших досліджень полягають у розробці методичних рекомендацій щодо формування цифрової грамотності та критичного мислення курсантів під час роботи із ІІІ [4].

Література

1. Назар М. М. Штучний інтелект: на початку ери нових можливостей системи освіти // *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2024. Т. 6, № 2. DOI: <https://doi.org/10.37472/v.naes.2024.6224>. (дата звернення: 23.10.2025).
2. Паламар С., Науменко М. Академічна доброчесність та використання ІІІ у закладах вищої освіти // *Педагогічна освіта: теорія і практика*. 2024. № 3(45). URL: <https://elibrary.kubg.edu.ua/48609/> (дата звернення: 23.10.2025).
3. Плохута Т. М., Нефедченко О. І., Алексахіна Т. О. Штучний інтелект у навчанні іноземних мов у закладах вищої освіти // *Інноваційна педагогіка*. 2025. № 62. URL: <https://journals.indexcopernicus.com/search/details?id=69387> (дата звернення: 23.10.2025).
4. Куцак Л. В. Персоналізація навчання та виклики цифрової нерівності у добу штучного інтелекту // *Інформаційні технології в освіті*. 2025. № 1. URL: <https://itinedu.odessa.ua/> (дата звернення: 23.10.2025).

Мінаков Ілля

Науковий керівник: к. філол. н., доцент Фрумкіна А. Л.